

4. ОСНОВНІ ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Т.В. Віскер

Національний університет харчових технологій

В сучасних умовах вітчизняним підприємствам необхідне активне впровадження заходів, які будуть сприяти підвищенню ефективності їх функціонування. Ефективність є однією з основних категорій економіки, яка безпосередньо пов'язана з досягненням кінцевого результату розвитку підприємства. Лише висока ефективність дає змогу забезпечити конкурентоспроможність підприємства, що в подальшому сприятиме його благополуччю та комерційному успіху. Тому, сьогодні особливої актуальності набуває питання підвищення ефективності діяльності підприємств.

Ефективність діяльності підприємства – це узагальнене і повне відображення кінцевих результатів використання засобів, предметів праці і робочої сили на підприємстві за певний проміжок часу [1].

Визначення ефективності діяльності підприємства безпосередньо пов'язане з оцінюванням його результатів із урахуванням витрат, що дозволили одержати зазначені результати.

Система показників оцінки економічної ефективності діяльності підприємства включає кілька груп показників [3]:

1) узагальнюючі показники ефективності діяльності (рівень задоволення потреб ринку, виробництво продукції на одиницю витрат ресурсів, витрати на одиницю товарної продукції, прибуток на одиницю загальних витрат, рентабельність виробництва, народногосподарський ефект від використання одиниці продукції);

2) показники ефективності використання праці (трудомісткість одиниці продукції, відносне вивільнення працівників, темпи росту продуктивності праці, частка приросту продукції за рахунок росту продуктивності праці, коефіцієнт ефективності використання робочого часу, економія фонду оплати праці, випуск продукції на 1 грн. фонду оплати праці);

3) показники ефективності використання основних виробничих фондів (фондовіддача основних фондів, фондомісткість продукції,

рентабельність основних фондів, фондівіддача активної частини основних фондів);

4) показники ефективності використання матеріальних ресурсів (матеріаломісткість продукції, матеріалівіддача, коефіцієнт використання найважливіших видів сировини і матеріалів, витрати палива і енергії на 1 грн. чистої продукції, економія матеріальних витрат, коефіцієнт вилучення корисних компонентів із сировини);

5) показники ефективності використання фінансових коштів (коефіцієнт оборотності обігових коштів, тривалість одного обороту нормованих оборотних коштів, відносне вивільнення обігових коштів, питомі капіталовкладення, капіталовкладення на одиницю введених потужностей, рентабельність інвестицій, строк окупності інвестицій);

6) показники якості продукції (економічний ефект від поліпшення якості продукції, частка продукції, яка відповідає кращим світовим і вітчизняним зразкам, тощо).

Взагалі всі заходи підвищення ефективності функціонування підприємств можна звести до трьох напрямків [2]:

1. управління витратами і ресурсами;
2. розвитку й удосконалення виробництва та іншої діяльності;
3. удосконалення системи управління підприємством та всіма видами його діяльності.

До першого напрямку відносяться заходи щодо підвищення поточної виробничої діяльності підприємства, що спонукають до раціонального використання природно-сировинних ресурсів: зростання продуктивності праці і зменшення зарплатоємності виготовлення продукції; зниження загальної ресурсомісткості виробництва.

У межах другого напрямку основними є заходи, спрямовані на вирішення проблеми технологічного відставання. До них можна віднести: прискорення впровадження результатів науково-технічного та організаційного прогресу; удосконалення організаційної та виробничої систем управління, форм і методів організації діяльності, її планування і мотивації; підвищення якості і конкурентоспроможності продукції; удосконалення і постійне коригування всіх видів діяльності для забезпечення їх вимогам сучасності.

Основним завданням заходів третього напрямку є мобілізація внутрішніх та зовнішніх відносно підприємства факторів. При цьому, звертається увага на ефективність управління. За допомогою ефективного менеджменту, можна суттєво знизити витрати виробництва і підвищити ефективність діяльності підприємства.

Усі заходи підвищення ефективності роботи підприємства є взаємозалежними. Однак, найважливішого значення набувають чинники,

визначені третьою групою, оскільки їх мобілізація передбачає визначення місця реалізації в системі управління діяльністю.

Таким чином, оскільки пошук можливих шляхів підвищення ефективності діяльності підприємства є комплексною проблемою, то для її вирішення слід застосовувати комплексний підхід, ретельно досліджуючи всі підрозділи, служби підприємства та ті процеси, які в них відбуваються.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бедринець М.Д. Ефективність діяльності суб'єктів підприємництва в сучасних умовах господарювання / М.Д. Бедринець // Бізнес Інформ. –№4. – С. 183–190.

2. Гетьман О.О., Шаповал В.М. Економіка підприємства: Навч. посібник. – 2-ге видання. /О.О. Гетьман, В.М. Шаповал. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – С. 488.

3. Примак Т.О. Економіка підприємства: Навч. посіб. / Примак Т. О – К.: Вікар, 2002. – С. 176 .

Науковий керівник – Бойко І.А., к.е.н.